

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Secundus intellectus B[e]n[e]dictus frcut[us] ve[n]tris tui quia sibi ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

ancilla. Hec ille. Recte igitur de illis Lu. j. fecit mihi dominus magna. quia videlicet quia ipsa esset mater virgo: et civis de matris filia et ancilla.

Secundus intellectus: Bene dicta tu in mulieribus: quia benedicta per ceteras: quia ab instantia tue propter. Item benedicta plus ceteris propter amplissimam plenitudinem gratiae propter ceteras. Item benedicta sine ceteris. Item singulari quodam benedictione quam nullatenus pervenit ceteris: sicut dicitur in incarnationis: quod scilicet in vtero tuo facta est. Item benedicta tibi dicitur ab ecclesia. Benedicta filia tu a domino.

Tertius intellectus: Bene dicta tu in mulieribus: quia ab omni maledictione mulierum propter excepta. Tripliciter quippe maledictio fuerit mulieres subiecte per partem. Primo maledictio opprobrii specialiter quod ad non recipiunt. Unde dicitur Rachel Gen. xxx. cap. Abstulit dominus opprobrium meum. quia videlicet perierit filium suum primogenitum. Et generaliter quod ad omnes ratione prime puritatis et perfectiois humani generis quod facta est per seiam. Sed ab vltimo ista opprobria sunt: bene virgo excepta. Nam videlicet sua data est fecunditas: ideo a primo opprobrio fuit excepta. A secundo autem opprobrio non solum fuit excepta sed et exempta eam et omnes mulieres. Item dicitur Ber. sup. Dilatus est. Letare propter ad: sed magis eam in muliere. quia sicut fuisseis omni pariter: ita et omnia memprores: et quod dicitur est: plus pro emptores quam pariter. Cosolamini in ambobus illa amplius de qua malum ortum est plus est opprobrium transit in omnes mulieres. Instat quod ipsa quod nunc tollat opprobrium nec habeat viri quod dicitur apud mulierem quem deo volebat pudenter ingerere dicitur. Vltimam quod dediti mihi dedit mihi de ligno et comedi. Propter ea eam curre ad maria: mater ad filiam: filia pro matre non deat: et opprobrium tollat: filia pro matre propter satisfacta et dicitur: Si vir cecidit pro muliere: tu reparat est et per ea. Reddat femina pro seia: prudens pro fatua: humilis pro superba: Dicitur quod videlicet o vir et dicitur: Vltimam quod dediti mihi dedit mihi de fructu vite quod fuit dulcis super mel ori meo: quia in ipso vivificasti me. Hec ille. Secundo fuerunt mulieres subiecte maledictioni vicij siue peccati quod ad recipiunt quod non recipiunt plenam nisi originali vicio sedata. Ps. Ecce enim in ini-

quiritatibus concepta sum. Sed hoc maledictio propter excepta est virgo quod in sua conceptione facta fuit: et plenam scilicet atque divinam concepta. Unde Lu. j. dicitur ei angelus. Quod enim ex te nascetur sciam vocabitur filius dei.

Tertio subiecte erant mulieres maledictione supplicij quod ad parturientes Gen. iii. In tristitia paries filios. Ad hoc autem opprobrium fuit virgo mater excepta. quia videlicet dicitur Aug. In leticia dominum parturivit. Vere igitur benedicta in mulieribus. Item Aug. plus quam omnes mulieres quod vita et benedictione viris et mulieribus impetrasti. Diximus igitur de salutatio ne angelica in qua virgo gloriosa singulariter atque excellentissime commendat. Ber. Que est hec virgo canobilis: ut venerabiliter ab angelis salutetur: tabuillis ut desponset fabrico. Dixit quod ab angelo salutata maria. Hec ille. Si diligimus maria: veneremur eam devotissime atque sepissime cum omni reverentia salutemus eam dicentes: Ave maria: gratia plena: dominus tecum: benedicta tu in mulieribus.

Quinta commendatio est quod ad plures benedictionem dicitur: Et benedictus fructus ventris tui. Que quis sine verba habet: tamen hic addunt ut ostendat virgo ab angelis et hominibus veneranda. Petr. de allia co. Audi o regina celi tuam generationem salutarem: benedictus fructus ventris tui. De cuius benedictionis plenitudine tu quod accepisti ceteris: nisi differet a ceteris: Tu quod benedicta per ceteras: quia ipse te pervenit in benedictionibus dulcedis. Hec ille. Possumus autem et hac particula secundum triplicem intellectum seu modum explicare.

Primus intellectus: Bene dicitur fructus ventris tui. Tu quia in ipso est omnis benedictio veritatis et gratie. Joan. j. Unde cum plenam gratiam et veritatem. Tu quia ab ipso est omnis benedictio salutis et misericordie. Iuxta quod dixerat dominus Abrabe Gen. xxi. Benedicent in semine tuo omnes gentes terre. Tu quia ad ipsum est ordinata omnis benedictio laudis et glorie. Apoc. v. Sedenti in throno et agno benedictio et honor et gloria et potestas in secula seculorum Amen.

Secundus intellectus: Bene dicitur fructus ventris tui quia sibi deo

Ber. De purificatōe b. virg.

beo ois bñdicitū grāz actōis z laudis. Tū
p̄ bñficiū creatōis. Tū p̄ bñficiū re/
deptōis. Tū p̄ bñficiū p̄missē glificatō
nis. Ber. Agam? frēs grās factori n̄ro:
redēptōi n̄ro z remuneratōi n̄ro. In p̄i
mō dedit nob q̄ sum? in sc̄do fact? ē ipe
qd̄ sum? In tertio faciet secū eē id quod
sum? H. c. Bern.

Tertius intellectus: be-
nedict? fruct? vētris tui: bñdicit? fruct? in
decore. Ps. Speciosus forma p̄ filijs ho/
minū. Et Sap. vij. Lādor lucis eterne et
speculū sine macula. Itē bñdicit? in odo/
re z sapore. Can. j. Sub vmbra illi? quē
desiderauerā sedī z fruct? ei? dulcis gut/
turi meo. Itē bñdicitus in valore: qz fuit
redēptio hūani generis. j. Coz. vij. Em/
pti em̄ estis p̄cio magno. Itē etiaz bñ dī
Lu. j. Bñdicitus dñs de? israel qz visitā/
uit z fecit redēptionē plebis sue. Dicam?
igit̄ cū petro de galliaco. O regina celi: bñ/
dicta tuā grātis salutaris: cui? fruct? cau/
sa est tue z n̄re salutis. Itē tu bñdicta es i
mulieribz qz fruct? ventris tui bñdicitus.
Hec ille. **Ad dī autē h̄ nomē iesus.** Cir/
ca qd̄ tria sūt considerāda. **Primo** hui?
nois inēsa sublimitas: qz sc̄z noiāt deū in
carnatū. Ber. nomē saluator? n̄i fratris
mei carnis mee: sāguinis mei: nomē est a
seculis absconditū h̄ in fine seculoz reuelā/
tū. nomē inīrabile: nomen ineffabile: no/
men inextimabile: imo eo mirabili? q̄ est
inextimabilis: eo magis grātū quo grā/
tutū. Hec ille. **Secdo** hui? nois neces/
saria vtilitas. Act. iij. Nō est aliō nomen
sub celo datū hoibus in q̄ oporteat nos
saluos fieri. Iesus em̄ interpretat̄ saluator.
Tertio hui? nois desiderāda suauitas.
Ber. Hoc nomē iesus est mel in ore me/
los in aure: z iubilus in corde. Itē. Iesu
dulcis mēoria dās p̄ cordis gaudia: sed
sup mel z oia eius dulcis p̄sentia. Hec il
le. Pr̄z itaqz ex dictis q̄ntis sit plena my/
sterijs angelica saluatio. Nonā q̄ppe ar/
ḡ singularis hec saluatio. Venit q̄ppe
angel? ad sarā vxorē abrae. Gen. xvij. ve
nit ad agar. Gen. xvj. venit ad vxorē ma
nue. Jud. xij. Sed nūqz aliquā sic saluta
uit h̄ ḡ ibriel mariā. Decuit em̄ vt in soli
ta q̄ dā z p̄cellētī saluatioē saluaret illa q̄
m̄ salutis eligebat. Hic igit̄ saluator? dī

gnissimā ip̄s sacratissime matri gratiss/
mā vbiqz z sepissime reuerer̄ ip̄i p̄sentē/
mus vt p̄ eā q̄ m̄ salū ad eterne salu/
lutis portum tandē puenire mereamur.
Amen.

**Sermo de festo purificatōis
purissime matris dei.**

Quisquā im
Pleti sūt dies purgatōis ma
rie s̄m legem moysi tulerit
illū in hierlm vt susterent eū dño. Luc. ij.
Magna vtiqz est hodierna solēntas: ad
qz tota animi deuotioē z reuerētia solēnt
celebranda. Et hoc potissimū p̄ tria.
Primo: p̄ sup̄nale beniuolētā.
Secdo: p̄ mysterialē magnificētā.
Tertio: p̄ virginalē reuerētā.

Primo ppter sup̄nale
beniuolētā: qz vtiqz hodie p̄ nob voluit
dñs iesus in tēplo p̄sentari z offerri. Aug.
in qdā ser. T̄p̄alis sc̄m carnē filij dī dñi
n̄i iesu ch̄i n̄ritas an̄ secula p̄destinata
in h̄ seculo p̄ntata: p̄ribz p̄miss̄: nobis ex/
hibita: frēs charissimi comēdat in nob̄ q̄
tantā dei charitatē. Gratitā q̄ppe dō no/
bis impedit dilectionē qz q̄ntis vniuersi
tū sui misit redēptionē: de q̄ carat ecc̄ia. Re/
dēptionē misit dñs populo suo. Hec ille.
Voluit q̄ppe hodie puer iesus offerri in
tēplo vt iā oñderet qm̄ ad h̄ n̄ar? erat vt
seipm̄ p̄ n̄ra redēptionē offerret: in q̄ p̄
paret admirāda redēptōis beniuolētā.

Secdo ppter mysterialē
magnificētā. Altra em̄ mysteria m̄ltum
magnifica d̄ qz aspirāte dō dicitur sum?
ad p̄ntē solēntatē spectāt q̄ oia p̄ n̄ram
salutē opat? ē dñs Leo papa in qd̄ s̄. Et
cedit qdē dilectissimi multiqz sup̄eminet
hūanā eloquij facultatē dñi opis magni/
tudo. Et tō nūqz deficit m̄tia laudis: qz
nūqz sufficit copia laudatoris. Hec ille.
Et Aug? in s̄. hō d. O iopotētia n̄alē:
o magnificētia d̄ celo ad terrā descendētā.
In tēplo p̄sētabat z a symeone sene famo/
so: anoso p̄bato cognoscēbat. Hec ille.

Tertio ppter virginalē
reuerētā. Dedicata em̄ ē z p̄secrata dies
hodierna puero iesu redemptōi n̄ro in